

Senast reviderad april 2026

Branschöverenskommelse - Användning av azofärgämnen och kinolingult

Svensk Dagligvaruhandels medlemsföretag har enats om en branschöverenskommelse för att begränsa användningen av azofärgämnen samt färgämnet kinolingult (E104) i livsmedel som säljs i butik. Överenskommelsen är en frivillig, branschgemensam inriktning som ska fungera som stöd i butikernas inköps- och sortimentsarbete.

Den bygger på försiktighetsprincipen och syftar till att minska konsumenternas exponering för dessa färgämnen, med särskild hänsyn till barn samt personer med allergi eller annan överkänslighet. Målet är att successivt minska förekomsten av dessa färgämnen i livsmedel som säljs i butik och på sikt verka för att de fasas ut ur sortimentet.

Överenskommelsen omfattar samtliga livsmedel som tillhandahålls i butik.

Åtaganden för livsmedel som säljs i butiker

- Verka för att azofärgämnen inte förekommer i livsmedel som ingår i butikernas sortiment.
- Verka för att användningen av kinolingult (E104) successivt minskar och på sikt fasas ut.
- Att krav på varningsmärkning enligt gällande EU-lagstiftning ska beaktas i inköps- och sortimentsarbetet.
- Säkerställa att information om förekomst av färgämnen kan lämnas på konsumentens begäran för livsmedel som inte är färdigförpackade.
- I dialog med leverantörer och i inköps- och sortimentsarbetet ska dessa färgämnen beaktas och successivt ersättas med alternativ till azofärgämnen och kinolingult.

Följande azofärgämnen omfattas av överenskommelsen

- para-orange (E110)
- azorubin (E122)
- tartrazin (E102)

- allurarött (E129)
- nykockin (E124)

Även **kinolingult (E104)** omfattas av överenskommelsen. Kinolingult är ett syntetiskt färgämne men tillhör inte gruppen azofärgämnen.

Om azofärgämnen

Azofärgämnen används i livsmedel för att ge färg till annars färglösa produkter, göra livsmedel mer visuellt tilltalande eller återställa färg som kan ha gått förlorad under bearbetning.

Det har rapporterats att vissa personer kan uppleva överkänslighetsreaktioner i samband med konsumtion av azofärgämnen. Sådana reaktioner kan exempelvis vara hudutslag, nässelutslag, astmasymtom eller eksem. Personer med befintliga allergier eller överkänslighet kan vara mer mottagliga. Barn lyfts ofta fram som en särskilt känslig grupp eftersom allergier och överkänslighetsreaktioner är vanligare i denna åldersgrupp.

Konsumenter kan identifiera förekomsten av dessa färgämnen i ingrediensförteckningen, där kategorin "färgämne" följs av färgämnets namn eller E-nummer. För oförpackade livsmedel ska motsvarande information kunna lämnas av den som säljer produkten på begäran.

Bakgrund

Användningen av vissa syntetiska färgämnen i livsmedel har länge diskuterats ur ett konsument- och hälsoperspektiv.

I Sverige begränsades flera azofärgämnen redan under 1980-talet. Efter EU-inträdet harmoniserades regelverket, vilket innebar att dessa färgämnen blev tillåtna under vissa förutsättningar.

EFSA har bedömt att ämnena är säkra vid tillåtna nivåer, men har samtidigt sänkt det acceptabla dagliga intaget (ADI) för vissa azofärgämnen och infört krav på varningsmärkning:

"Kan ha negativ effekt på barns beteende och koncentration."

Mot denna bakgrund har Svensk Dagligvaruhandels medlemsföretag enats om att verka för en minskad användning av dessa färgämnen i livsmedel som säljs i butiker.

Överenskommelsen bygger på tidigare branschpraxis och ett långsiktigt arbete för att möta konsumenternas förväntningar.